

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Bedrijfseconomie van de Fontys Hogescholen

	Gegevens
datum	13 september 2013
onderwerp	Naam instelling : Fontys Hogescholen
	Naam opleiding : hbo-bachelor Bedrijfseconomie (240 ECTS)
Definitief besluit	Datum aanvraag : 15 mei 2013
accreditatie hbo-bachelor	Varianten opleiding : voltijd, deeltijd (Locatie Eindhoven), voltijd (locatie Venlo)
Bedrijfseconomie van de Fontys	Locaties opleiding : Eindhoven, Venlo
Hogescholen	Datum goedkeuren
(001804)	panel : 2 oktober 2012
uw kenmerk	Datum locatiebezoek : 15 november 2012
FG/2013/LW	Datum visitatierapport : 2 april 2013
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg : aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime van
NVAO/20132713/ND	de instellingstoets kwaliteitszorg als bedoeld in artikel 18.32 b en c van de WHW
bijlagen	

3 Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Locatie Eindhoven

De brede hbo-bacheloropleiding Bedrijfseconomie in Eindhoven (BE-E), met haar voltijdse variantse en deeltijdse variant, is gepositioneerd onder het instituut Fontys Hogeschool Financieel Management. Zij leidt bedrijfseconomen op, die zich in het Nederlandse werkveld bezig houden met het beheersbaar maken van de financiële organisatie in het geheel en de onderliggende processen in het bijzonder.

Inlichtingen

Lisette Meijer

+ 31 (0)70 312 23 13

l.meijer@nvao.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag

P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands

T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301

info@nvao.net | www.nvao.net

De beoogde eindkwalificaties voor de voltijdse variantse en de deeltijdse variant zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie duidelijk geconcretiseerd. De beoogde eindkwalificaties van BE-E sluiten aantoonbaar aan bij de indeling en concretisering van de (domein)competenties uit het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel. Door de eindkwalificaties aan te vullen met specifieke onderwerpen van het aan de opleiding verbonden controllerspanel, krijgen de eindkwalificaties een eigen inkleuring.

BE-E is geënt op het brede vakgebied bedrijfseconomie, waarbij afgestudeerden terechtkomen in uiteenlopende (start)functies (vb. administrateur, assistent-controller, financieel adviseur, informatiemanager en business consultant) in vrijwel alle sectoren. Dit eindniveau, dat is overgenomen van het landelijke profiel, sluit qua reikwijdte en complexiteit aan bij de Dublin-descriptoren.

Ook de doelstellingen die BE-E heeft ten aanzien van internationalisering 'actieve beheersing van de Engelse taal' en toegepast onderzoek 'het zelfstandig verrichten van praktijkgericht onderzoek' zijn direct afgeleid van de doelstellingen uit het landelijke profiel. Validatie en onderhoud van de beoogde eindkwalificaties vindt structureel plaats door het brede netwerk van de opleiding (o.a. Raad van Advies, controllerspanel, deelname landelijk vakoverleg, overleg met de vestiging in Venlo).

Doordat 'het kunnen denken en werken vanuit bedrijfsprocessen, door gebruik te maken van het Enterprise Resource Planning-pakket SAP (ERP)' en 'een vergaande kennis en beheersing van Excel' al een herkenbare plaats hebben in de eindkwalificaties van de voltijdse variant en doordat verschillende leden uit het werkveld deze profilering ook herkennen bij de studenten, komt het panel voor de voltijdse variant van BE-E daarom tot het oordeel goed.

Het panel vindt het belangrijk dat ook de deeltijdse variant een eigen profiel ontwikkelt aansluitend bij het profiel van de voltijdse variant. Het naast ERP en Excel streven naar 'Regionale verankering' biedt de opleiding de mogelijkheid om zich niet alleen met de voltijdse variant, maar ook met de deeltijdse variant (sterker) te onderscheiden. BE-E kan de herijking van het eigen opleidingsprofiel aan het nieuwe landelijke profiel als natuurlijk moment gebruiken om de integratie en de operationalisering van de profileringsthema's in beide varianten door te voeren. Doordat de (nieuwe) profilering nadere uitwerking behoeft (in de deeltijd), komt het panel voor de deeltijdse variant van BE-E vooralsnog tot het oordeel voldoende.

2. Onderwijsleeromgeving

De inhoud en de vormgeving van de programma's stellen de studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De basis van de opleiding wordt gevormd door de leerdoelen die in relatie staan met de opleidingscompetenties en de beroepsproducten.

Zowel de voltijdse variant als deeltijdstudenten kunnen zich door het gezamenlijke programma (deeltijd; één jaar en voltijd; ruim anderhalf jaar) oriënteren alvorens zij een keuze maken tussen de opleiding Bedrijfseconomie of Accountancy.

BE-E borgt de samenhang per studiejaar door het voltijdprogramma op te bouwen rondom thema's (vb. ondernemingsplan, analyse & beheersing en financiële markten & verantwoording) en de deeltijdprogramma's per vakgebied (vb. bedrijfseconomie, belastingrecht en verslaglegging). De samenhang over de verschillende studie jaren komt tot stand door de programma's met leerlijnen in te richten.

Pagina 3 van 12 Engels wordt als losse module aangeboden. Studenten maken daarnaast in de module SAP gebruik van Engelstalige vakliteratuur, waarmee zij zich specifieke begrippen uit het Engelstalige domein eigen maken. Ook komen de voltijdstudenten tijdens de gastcolleges 'Globalisering en Cultuur' in aanraking met culturele aspecten.

Om de afgestudeerde voldoende onderzoeksvaardigheden mee te geven heeft BE-E een integrale onderzoekslijn vastgesteld. In de opleiding komt het opstellen van een onderzoeksvraag, het onderzoeken van bedrijfsproblemen, het gebruik van onderzoeksresultaten en het komen tot conclusies en adviezen aan de orde.

BE-E houdt haar programma's actueel (door de deskundigheidsbevordering van het docententeam en het brede netwerk). De profilering op de thema's ERP en Excel krijgt een goede uitwerking in het programma van de voltijd.

Daarnaast is het docententeam voldoende gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van de programma's. Van de achttien docenten, die bij BE-E in vaste dienst zijn, hebben zestien docenten een masterniveau en één docent is gepromoveerd op het gebied van Economische Wetenschappen. De voltijdse variant en deeltijdstudenten zijn tevreden over de bereikbaarheid, betrokkenheid en de begeleiding van de docenten en daarnaast over de inbreng van hun praktijkervaring tijdens de les.

Ook de opleidingsspecifieke voorzieningen die studenten toegang bieden tot de benodigde vakliteratuur, boeken, tijdschriftartikelen en krantenartikelen zijn toereikend voor de realisatie van de programma's.

Met bovengenoemde punten voldoet de opleiding naar het oordeel van het panel ruim aan de basiskwaliteit. In beide varianten zijn verbeteringen denkbaar, waarmee BE-E de onderwijsleeromgeving verder kan ontwikkelen. Voorbeelden zijn het doorontwikkelen van de bestaande onderzoekslijn, meer aandacht voor internationale vakliteratuur tijdens de les, verbetering van de rendementscijfers door de pro- en reactieve maatregelen, monitoring van de stijging in de medewerkerstevredenheid (structuur- en cultuurinterventies zijn gepleegd) en het op peil houden van het algemene voorzieningenniveau. BE-E heeft aangetoond dat zij reeds adequate verbetermaatregelen heeft ingezet, waarvan de eerste resultaten binnenkort zichtbaar worden. Het panel komt daarom voor de voltijdse variant en de deeltijdse variant van BE-E tot het oordeel voldoende.

3.Toetsing en beoordeling

Het systeem van toetsing sluit aan bij de inhoudelijke ordening van BE-E, bij de opleidingscompetenties en bij de leerdoelen. De toetsen en de beoordeling zijn door diverse kwaliteitsborgende mechanismen valide en betrouwbaar en door de studiehandleidingen voor studenten inzichtelijk. BE-E beschikt over een systeem van toetsing, welke zij het komende jaar door de invoering van het nieuwe toetsbeleid verder gaat professionaliseren. De aandacht gaat o.a. uit naar het terugbrengen van het aantal toetsen en het explicieter toetsen van de werkervaringscomponent. Het panel kan zich hierin vinden.

Op basis van een zorgvuldige analyse van de eindproducten, de evaluatie-uitkomsten en de gesprekken die het panel had met het werkveld en de alumni, vindt het panel dat de studenten van BE-E, op enkele uitzonderingen in het verleden na, het gerealiseerde niveau hebben waar het werkveld om vraagt. De opleiding heeft in het aanvullende onderzoek dat het auditteam in februari 2013 uitvoerde de resultaten van de eerder door hen ingezette constructieve verbeteringen in de afstudeerfase zichtbaar gemaakt (o.a. transparantie in de totstandkoming van een oordeel en methodologische diepgang van de scripties).

Het panel vindt het belangrijk dat BE-E, zoals beoogt, aan de slag gaat met de borging van de aangevangen verbeteringen in de afstudeerfase en de consistente inbedding daarvan in de onderzoekslijn. Het panel komt daarom voor de voltijdse variantse en de deeltijdse variant van BE-E tot het oordeel voldoende.

Algemene conclusie:

De doelstelling die BE-E heeft ten aanzien van de profilering op de regio met daarbij een versteviging van de actieve relatie tussen de opleiding, het werkveld en het nagestreefde lectoraat, is naar de mening van het panel een goede eerste stap om zich tot het gewenste ambitieniveau van het instituut Fontys Hogeschool Financieel Management (kwalitatief hoogstaand en inspirerend financieel-economisch hbo-onderwijs) te ontwikkelen. Ook is het panel positief over de beoogde eindkwalificaties van de voltijdse variantse en deeltijdse variant, welke een goede basis bieden voor de opbouw en uitvoering van de programma's. De kwaliteit van het docententeam en het niveau van de opleidingsspecifieke voorzieningen zijn in lijn met de doelstellingen en voldoen tevens aan de gangbare basiskwaliteit. Om zich verder te ontwikkelen zijn niettemin verbeteringen denkbaar in met name de onderwijsleeromgeving en in het toetsen en beoordelen. De opleiding heeft aangetoond dat zij op deze punten reeds verbetermaatregelen heeft genomen, waarvan de eerste resultaten al zichtbaar zijn of op (korte) termijn zichtbaar worden. BE-E is in voldoende mate bezig met de doorontwikkeling van de opleiding. Het panel komt daarom voor de voltijdse variant en de deeltijdse variant van BE-E tot het algemene oordeel voldoende.

Locatie Venlo

De brede multidisciplinaire hbo-bacheloropleiding Bedrijfseconomie in Venlo (BE-V), die Fontys in een voltijdse variant aanbiedt, is gepositioneerd onder het instituut Fontys International Business School (FIBS). Zij leidt studenten op voor de functie van de internationaal opererende business controller ofwel tot uitvoerende, internationaal georiënteerde professionals in het economische domein.

1. Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van BE-V zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie duidelijk geconcretiseerd. Zij sluiten aantoonbaar aan bij de indeling en concretisering van de (domein)competenties uit het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel.

BE-V is geënt op het brede multidisciplinaire vakgebied bedrijfseconomie, waarbij afgestudeerden terechtkomen in uiteenlopende (start)functies (vb. hoofd financiële administratie, business controller, treasurer en business consultant) in vrijwel alle sectoren. Dit eindniveau, dat direct is overgenomen van het landelijke profiel, sluit qua reikwijdte en complexiteit aan bij de Dublin-descriptoren.

Ook de doelstelling, die BE-V heeft ten aanzien van toegepast onderzoek 'het zelfstandig verrichten van praktijkgericht onderzoek', is direct afgeleid van de doelstelling uit het landelijke profiel.

Validatie en onderhoud van de beoogde eindkwalificaties gebeurt structureel door het brede netwerk van de opleiding (o.a. Raad van Advies, werkveldcommissie BE-V, deelname aan het landelijke vakoverleg, contact met het internationale werkveld en overleg met de vestiging in Eindhoven).

Pagina 5 van 12 Een bijzonder sterk punt vindt het panel de strategische en operationele inkleuring 'het kunnen opereren in een internationale, globaliserende omgeving'. De unieke euregionale en internationale omgeving waarin BE-V zich bevindt, biedt haar de mogelijkheid om zich te onderscheiden. Het in samenspraak met haar omgeving verder ontwikkelen van de uitsplitsing van de profilering op 'Internationalisering' naar regio (Nederlands-Duitse en internationale werkomgeving) en het nader uitwerken van 'het omgaan met duurzaamheid' behoeft aandacht, maar doet niets af aan het positieve oordeel van het panel. Doordat de eigen inkleuring van de competentie 'Internationalisering' een duidelijk herkenbare plaats heeft in de eindkwalificaties en doordat de opleiding ter bevordering van de actualiteit van de eindkwalificaties veelvuldig contact onderhoudt met zowel het nationale als met het internationale beroepenveld, komt het panel voor de voltijdse variant van BE-V zonder meer tot het oordeel goed.

2. Onderwijsleeromgeving

Met de volgende punten voldoet BE-V naar de mening van het panel aan de basiskwaliteit, waardoor studenten in staat worden gesteld om de beoogde eindkwalificaties te realiseren:

- De inhoud en de vormgeving van het programma stelt de studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De inhoudelijke basis van de opleiding wordt gevormd door de leerdoelen die in relatie staan met de opleidingscompetenties.
- BE-V borgt de samenhang per studiejaar door het programma op te bouwen in leerarrangementen rondom thema's (vb. Business Administration, International Business, Sustainable Innovation, Financial Reporting). De samenhang over de verschillende studiejaar komt tot stand door de programma's met leerlijnen en een toenemende complexiteit in opdrachten in te richten.
- Om de afgestudeerde voldoende onderzoeksvaardigheden mee te geven heeft BE-V een onderzoekslijn geïmplementeerd. Studenten leren om in de praktijk, in relatief complexe situaties en op een methodische manier bedrijfsproblemen te analyseren, uit te werken en op te lossen.
- Door de deskundigheidsbevordering en het brede netwerk van het docententeam houdt BE-V haar programma actueel. Het docententeam is daarnaast voldoende gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van de programma's. Circa 72% van de docenten beschikt over een master- en 9% over een PhD-graad. Bovendien beschikt 65% van de docenten over ruime bedrijfservaring en beschikt 86% van de docenten over een didactische kwalificatie. De drie nieuwe docenten, die momenteel een didactische opleiding volgen, zullen binnenkort over een didactische kwalificatie beschikken. De studenten zijn tevreden over de inhoudelijke deskundigheid, bereikbaarheid en betrokkenheid van de docenten en over de inbreng van hun praktijkervaring tijdens de les.
- Ook de opleidingsspecifieke voorzieningen die studenten toegang bieden tot de benodigde vakliteratuur, boeken, tijdschriftartikelen en krantenartikelen zijn toereikend voor de realisatie van de programma's.

Het panel is bijzonder positief over de deugdelijke uitwerking van de profilering op het thema Internationalisering vanuit de leerdoelen in het programma (vb. internationale thema's, onderwijs in verschillende talen, een multiculturele samenstelling van de studentpopulatie en studiemogelijkheden in het buitenland). De nieuwe indeling in een internationale en euregionale classroom maakt een werkveldspecifieke inkleuring mogelijk. De (inter)nationale samenstelling en meertaligheid van het docententeam sluit daar goed bij aan. Ook de aandacht voor de profilering op Duurzaamheid krijgt voldoende aandacht in het programma, mede door de inbreng van het lectoraat.

Pagina 6 van 12 Ondanks deze sterke punten, die het oordeel 'goed' zouden rechtvaardigen, zijn enkele verbeteringen denkbaar (het tot wasdom komen van de inhoud van het programma door de uitsplitsing naar een euregionale en internationale classroom, het doorontwikkelen van de bestaande onderzoekslijn, de interactie tussen onderwijs en onderzoek, het doorvoeren van de plannen op de aanstaande vergrijzing van het docententeam en het verhogen van het algemene voorzieningenniveau), waarmee BE-V de kwaliteit van het onderwijs niet alleen nu, maar ook in de toekomst (bij verdere groei van het studentenaantal) blijft garanderen. Door deze verbeterpunten vindt het panel het oordeel 'goed' net niet van toepassing. Het komt dan ook voor de voltijdse variant van BE-V tot het oordeel voldoende.

3. Toetsing en beoordeling

Het systeem van toetsing deugt en sluit aan bij de inhoudelijke ordening van BE-V, bij de opleidingscompetenties en bij de leerdoelen. De toetsen en de beoordeling ervan zijn door diverse kwaliteitsborgende mechanismen valide en betrouwbaar en door de studiehandleidingen voor studenten inzichtelijk. De examencommissie ontwikkelt zich naar het in de praktijk (ten aanzien van haar inhoudelijke naast haar formele taken) volledig functioneren volgens de Wet Versterking Besturing (WHW).

Op basis van een zorgvuldige analyse van de eindproducten, de evaluatie-uitkomsten en de gesprekken die het panel had tijdens de visitatie, vindt het panel dat de studenten van BE-V het gerealiseerde hbo-bachelorniveau hebben waar het werkveld om vraagt. De mening van het werkveld over het hbo-bachelorniveau van de studenten was voor het panel tevens van invloed om tot het positieve oordeel te komen.

Het gaat er vanuit dat BE-V, zoals beoogt, aan de slag gaat met het borgen van de geïnitieerde verbeteringen in de afstudeerfase (het concreter formuleren van onderzoeksvragen/-opzet en diepgang van de methodologie) en met de consistente inbedding daarvan in de onderzoekslijn. Het panel komt daarom voor de voltijdse variant van BE-V tot het oordeel voldoende.

Voor het panel is in de beoogde eindkwalificaties en de uitwerking van het programma van BE-V duidelijk zichtbaar dat de opleiding aansluit bij de doelstellingen van FIBS. Studenten en docenten hebben in de onlangs geoperationaliseerde internationale en euregionale classrooms aandacht voor andere culturen en hebben oog voor duurzaamheid en ethisch verantwoord handelen. Een bijzonder sterk punt vindt het panel de strategische en operationele inkleuring van de opleiding in het eigen opleidingsprofiel en in de onderwijsleeromgeving. De unieke omgeving waarin BE-V zich bevindt, biedt haar de mogelijkheid om zich te onderscheiden van andere opleidingen Bedrijfseconomie in Nederland. Ook de (inter)nationale samenstelling en meertaligheid van het docentteam en de aandacht voor de profilering op Duurzaamheid in het programma sluit aan bij de ambities van BE-V. Als het panel uitsluitend zou kijken naar deze onderwerpen, dan zou hij tot het oordeel goed komen.

Naast deze sterke punten zijn er niettemin verbeteringen denkbaar, waardoor de opleiding nog niet overal systematisch boven de basiskwaliteit uitsteekt. Om zich verder te ontwikkelen zijn zoals hierboven beschreven verbeteringen denkbaar in de onderwijsleeromgeving en in het toetsen en beoordelen. Het panel vindt dat, ondanks deze verbetermogelijkheden, het gerealiseerde eindniveau van BE-V studenten voldoet aan het hbo-bachelorniveau van een beginnend beroepsbeoefenaar. Het panel komt daarom in het totale oordeel van de voltijdse variant van BE-V tot voldoende.

De commissie heeft geconstateerd dat de examencommissie de eerste stappen naar het functioneren volgens wettelijk kader aantoonbaar heeft gezet. Voorts blijkt uit het rapport dat de examencommissie nog niet volledig aan de wet- en regelgeving omtrent examencommissies voldoet.

Om er zeker van te zijn dat de examencommissie in de toekomst haar rol conform de WHW, artikel 7.12 t/m 7.12c en 18.70 zal gaan vervullen heeft de NVAO hierover een bestuurlijke afspraak gemaakt met Fontys Hogescholen.

De opleiding heeft tot eind studiejaar 2013-2014 om de rol van de examencommissie conform de WHW te verruimen en zullen de NVAO op de hoogte stellen van de gemaakte vorderingen door uiterlijk 1 april 2015 het jaarverslag van de examencommissie van studiejaar 2013-2014 toe te sturen.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Fontys Hogescholen te Eindhoven in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 17 juni 2013 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Bedrijfseconomie (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Eindhoven, Venlo) van de Fontys Hogescholen te Eindhoven. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2016 (2019)¹.

Den Haag, 13 september 2013

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel Locatie Eindhoven voltijd	Beoordeling door het panel Locatie Eindhoven deeltijd	Beoordeling door het panel Locatie Venlo voltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G	V	G
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V	V	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V	V	V
Eindoordeel		V	V	V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010
Venlo vt					
Eindhoven vt/dt	41%	34%	46%	23%	22%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2005	2006	2007	2008	2009
Venlo vt		37%	53%	39%	27%
Eindhoven vt/dt	11%	15%	17%		

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2005	2006	2007	2008
Venlo vt	52%	46%	34%	
Eindhoven vt/dt			34%	33%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Venlo vt	72%	9%
Eindhoven vt/dt	89%	6%

Tabel 5: Student-docentratio.

Venlo vt	1:24,1
Eindhoven vt/dt	1:20

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Venlo VT	20	21,5	40	21
Eindhoven VT	21	19	4	n.v.t.
Eindhoven DT	6	6	6	4

- R.J.M. van der Hoorn MBA CMC is een van de twee directeurs van de Hobéon Groep en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Daarnaast houdt hij zich onder andere bezig met financieel economische vraagstukken voor hoger onderwijsinstellingen.
- Prof. dr. D.J. Eppink is Emeritus hoogleraar Management en Organisatie aan de Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde van de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij studeerde Economie aan de Faculteit der Economische Wetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam, behaalde daar in 1967 zijn doctoraal examen met als specialisatie Bedrijfseconomie en promoveerde, eveneens aan de VU, in 1978.
- drs. J. Bakker studeerde van 1989 tot 1993 HBO Bedrijfseconomie bij Fontys Hogescholen in Venlo en behaalde vervolgens zijn Master Bedrijfswetenschappen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Hij heeft circa 9 jaar praktijk ervaring als (assistent)controller in de zorgsector en ruim 4,5 jaar ervaring als organisatieadviseur bij Twynstra Gudde. Sinds 5 jaar is de heer Bakker als docent betrokken bij de hbo-bacheloropleiding Bedrijfseconomie van Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Sinds anderhalf jaar is hij bovendien actief als zelfstandig ondernemer, waarbij hij personen die een ontwikkelstap willen maken op het gebied van bedrijfseconomie en/of organisatieadvies begeleidt en adviseert.
- W. Elstgeest, derdejaars student Bedrijfseconomie Haagse Hogeschool. Naast zijn studie is hij werkzaam als administratief medewerker bij Frames, een bedrijf dat process and control systems ontwikkelt voor de wereldwijde olie- en gasindustrie.

Het panel werd ondersteund door I.M. Gies Broesterhuizen, secretaris (gecertificeerd).